

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

C. van Viegen (PvdD)

(d.d. 2 februari 2010)

Nummer

2348

Onderwerp

Plaatsing kinderen naar buitenland door jeugdzorg

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De nieuwe Wet op de jeugdzorg heeft als doel om de jeugdzorg samenhangend en vraaggericht te maken, waarbij de zorg zo dicht mogelijk bij het kind of de jongere gebeuren, zo kort mogelijk duren en zo licht mogelijk zijn.

In het programma Netwerk is d.d. 1 februari 2010 een uitzending geweest over de uithuisplaatsing van kinderen door Bureau Jeugdzorg naar het buitenland.

Lichamelijke arbeid

Toezicht van de [Inspectie Jeugdzorg](#) ontbreekt volgens Netwerk, omdat deze niet bevoegd is om in het buitenland op te treden. Volgens Netwerk moeten kinderen verplicht lichamelijke arbeid verrichten en was er nauwelijks contact met ouders of zorgverleners in Nederland.

Toezicht

De gastgezinnen in het buitenland worden volgens Netwerk niet goed gescreend. Er is beperkt toezicht op de kwaliteit in het buitenland en misstanden kunnen langer voortduren, omdat zij minder snel worden gesignaleerd. Ook kunnen de Bureaus Jeugdzorg de verantwoordelijkheid voor de jongeren onvoldoende waarborgen.

1. Kent u de uitzending van Netwerk d.d. 1 februari 2010 over de uithuisplaatsing van kinderen in het buitenland door jeugdzorg?

Antwoord

Ja, deze uitzending is ons bekend.

2. Worden er in Zuid-Holland ook kinderen in het buitenland geplaatst, zo ja hoeveel kinderen en waar worden deze kinderen geplaatst?

Antwoord

Ja, zie tabel.

Naam land waar kinderen zijn geplaatst	aantal kinderen geplaatst per 1 februari 2010
Zweden	4
Frankrijk	10
Duitsland	5

De volgende vragen zijn alleen van toepassing indien er in Zuid-Holland kinderen door Bureau Jeugdzorg in het buitenland worden geplaatst.

3. *Wat is de reden dat kinderen naar het buitenland worden geplaatst?*

Antwoord

Plaatsing naar het buitenland is een onderdeel van een zorgprogramma in Nederland.

Redenen om kinderen in het buitenland te plaatsen zijn:

- Kinderen die zijn vastgelopen in de Nederlandse samenleving hebben bezinning en nieuw perspectief nodig die verkregen kan worden met behandeling in buitenland, kinderen worden hierdoor gemotiveerd voor behandeling in Nederland.
- Kinderen lopen gevaar in eigen netwerk (ouders en/of netwerk van ouders).
- Het is het laatste redmiddel om een gesloten opname van een kind te voorkomen.
- De wachtlijst is te lang.
- Kinderen verkeren in een crisissituatie.

Kinderen wachten op uitplaatsing bij jeugdzorgaanbieder en kunnen dit beter afwachten in het buitenland dan in de behandelgroep bij de jeugdzorgaanbieder.

4. *De provincie koopt de zorg in. Koopt de provincie ook deze zorg in het buitenland in? Zo nee, wie dan wel?*

Antwoord

Bureau Jeugdzorg (BJZ) indiceert zorg voor een kind ingedeeld naar zorgcategorieën. In geval van verblijf in buitenland indiceert BJZ verblijf 24-uurs. Een kind maakt daarmee aanspraak op zorg bij een jeugdzorgaanbieder, welke door provincie Zuid-Holland (PZH) gesubsidieerd wordt. Door PZH worden de jeugdzorgaanbieders gesubsidieerd op basis van bekostigingseenheden¹. Hieruit is af te leiden welke zorg een jeugdzorgaanbieder biedt aan kinderen, maar niet op welke locatie. De jeugdzorgaanbieder heeft de professionele verantwoordelijkheid voor het maken van deze afweging. Hierbij wordt o.a. de aard en zwaarte van de problematiek in beschouwing genomen.

¹ <http://player.omroep.nl/?afid=10599320>

5. *Is het juist dat het toezicht op de kinderen door de inspectie jeugdzorg ontbreekt? Zo nee, waaruit bestaat het toezicht? Zo ja, wat vindt u hiervan?*

¹ Een bekostigingseenheid is de kleinste eenheid van zorg (uren contacttijd en dagen verblijf) die van belang is voor de bekostiging van een jeugdzorgaanbieder

Antwoord

Het is ons bekend dat de Nederlandse Inspectie jeugdzorg niet bevoegd is toezicht uit te oefenen in het buitenland. Dit is geen goede zaak. Wij hebben, evenals bijvoorbeeld jeugdzorgaanbieder Horizon, de Inspectie meerdere malen verzocht toezicht uit te oefenen, echter de Inspectie gaf steeds aan dit niet te kunnen.

Het Interprovinciaal Overleg (IPO) zet momenteel een systeem op om de kwaliteit bij buitenlands zorgaanbod te kunnen garanderen. Hierbij worden ook de Nederlandse Inspectie jeugdzorg en de MO-groep jeugdzorg betrokken. De minister voor Jeugd en Gezin heeft met IPO een aantal eisen voor buitenlands zorgaanbod afgesproken welke onderdeel zullen vormen van het kwaliteitssysteem. Een aantal van deze eisen zijn:

- Buitenlands zorgaanbod mag alleen ingezet worden wanneer een indicatie voor jeugdzorg is afgegeven en voor wie specifiek is vastgesteld dat deze zorg in het buitenland een meerwaarde heeft.
- De jeugdzorgaanbieder biedt de cliënt mogelijkheden voor het volgen van onderwijs.
- De cliënt moet gebruik kunnen maken van de vertrouwenspersoon en van het klachtrecht in Nederland.
- De jeugdzorgaanbieder is verplicht aan de Inspectie jeugdzorg door te geven welke organisatie in het land van plaatsing, op grond van de daar geldende wet- en regelgeving, toezicht houdt op de kwaliteit van de geleverde zorg.

De minister heeft op 10 februari 2010 de Nederlandse jeugdzorgaanbieders per brief op de hoogte gebracht van de eisen die hij stelt aan het buitenlands zorgaanbod.

6. *Is het juist dat een aantal kinderen arbeid verricht, dat valt onder het begrip 'kinderarbeid'? Zo ja, welke maatregelen gaat u nemen?*

Antwoord

Er is geen sprake van kinderarbeid. De programma's voldoen aan de Nederlandse wetgeving. Een van de jeugdzorgaanbieders werkt samen met de Inspectie in het desbetreffende land en is bezig het buitenlands zorgaanbod expliciet HKZ te certificeren. De kinderen helpen mee met zaken waar iedereen binnen het gastgezin een bijdrage aan levert. Het gaat hierbij niet om werkzaamheden voor derden. In essentie gaat het om een hulpverleningsmethodiek waarin het aanleren van een dagritme centraal staat.

7. *Op welke wijze vindt de screening plaats van de gastgezinnen waar kinderen worden geplaatst?*

Antwoord

De screening van de gastgezinnen gebeurt door de jeugdzorgaanbieders via een aantal gesprekken met de gastgezinnen en bezoeken ter plekke. Gedurende de tijd dat een gastgezin kinderen uit Nederland in zorg heeft, onderhouden de jeugdzorgaanbieders op diverse wijzen contact met de gastgezinnen. Zo kan een jeugdzorgaanbieder een samenwerkingsovereenkomst met een gastgezin hebben die zelf de kinderen begeleidt en moeten zij wekelijks rapporteren aan de jeugdzorgaanbieder in Nederland. De contacten met de gastgezinnen worden begeleid door vaste medewerkers van de jeugdzorgaanbieders zelf. Een andere vorm is dat een aantal medewerkers van een jeugdzorgaanbieder in betreffende land wonen en tot taak hebben het gezin en de kinderen te begeleiden. Deze medewerkers rapporteren wekelijks naar de jeugdzorgaanbieder in Nederland.

8. *Op welke wijze vindt er toezicht plaats op de in het buitenland geplaatste jongeren?*

Antwoord

Toezicht vindt plaats door de jeugdzorgaanbieder ter plekke of de Nederlandse jeugdzorgaanbieder zelf. Een Zuid-Hollandse jeugdzorgaanbieder werkt samen met de Inspectie in het desbetreffende land die het jeugdzorgaanbod ook toetst. Een andere Zuid-Hollandse jeugdzorgaanbieder hanteert een andere vorm van toezicht, namelijk al dan niet met een vooraankondiging visitatie door de jeugdzorgaanbieder. Voor de Zuid-Hollandse jeugdzorgaanbieders geldt dat zij eindverantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het zorgaanbod. Alle normen en kwaliteitseisen die in Nederland gelden vanuit de Wet op de Jeugdzorg gelden ook voor het buitenland aanbod. Dit houdt onder andere in dat kinderen een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon, gebruik kunnen maken van klachtrecht en er gewerkt wordt met een hulpverleningsplan.

9. *Op welke wijze is de veiligheid en het welzijn van deze kinderen gewaarborgd?*

Antwoord

Er is 24-uurs toezicht door de gastgezinnen. Kinderen die in het buitenland geplaatst worden, worden geïnformeerd dat zij een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Informatie hierover is beschikbaar bij de gastgezinnen en ontvangen de kinderen voorafgaand aan de plaatsing in het buitenland.

10. *Voldoen de kinderen in het buitenland aan de leerplicht?*

Antwoord

Bij een Zuid-Hollandse jeugdzorgaanbieder volgen alle kinderen gedurende een aantal uren per dag onderwijs via e-learning. De kinderen worden daarin begeleid door hun gastgezinnen en hebben contact met de school van de jeugdzorgaanbieder in Nederland. Uitgangspunt is dit maximaal aan te laten sluiten bij de school waar het kind na terugkomst naar toe gaat.

Een andere Zuid-Hollandse jeugdzorgaanbieder heeft voor kinderen met zware problemen die eerst hun leven weer op de rails moeten krijgen van de Inspectie van het Onderwijs ontheffing van de leerplicht gekregen.

11. *Welke contacten zijn er tijdens deze uithuisplaatsingen tussen ouders en de uithuis geplaatste kinderen en hebben de ouders met deze uithuisplaatsingen ingestemd? Zo nee, waarom zijn deze kinderen dan toch in het buitenland geplaatst?*

Antwoord

Contact met ouders is op diverse manieren mogelijk. Contact tijdens begin van plaatsing van een kind in buitenland is beperkt en wordt in de loop van de behandeling uitgebreid. Bij een jeugdzorgaanbieder kunnen de kinderen tijdens hun verblijf in het buitenland periodiek op weekendverlof naar Nederland.

Bij alle plaatsingen stemmen de ouders in met plaatsing in het buitenland. De ouders zijn ook betrokken bij het opstellen van het hulpverleningsplan.

12. *Bent u bereid om de plaatsingen in het buitenland te stoppen? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Evenals de Minister voor Jeugd en Gezin zijn wij van mening dat een kind baat kan hebben bij zorgaanbod in het buitenland. Om die reden kunnen Zuid-Hollandse kinderen in het buitenland geplaatst worden. Dit dient verantwoord te geschieden. Toezicht vinden wij van groot belang. Om die reden hebben wij met de door Zuid-Holland gefinancierde jeugdzorgaanbieders afgesproken dat zij uitvoering geven aan de eerder genoemde brief van de minister van 10 februari 2010 aan de jeugdzorgaanbieders.

Zodra het IPO een systeem om de kwaliteit bij buitenlands zorgaanbod te kunnen garanderen heeft opgezet, zullen wij dit toepassen.

Tot slot willen wij opmerken dat wij naar aanleiding van de ervaringen rond het buitenlandse zorgaanbod voor slachtoffers van loverboys "Valor" begin 2009 de Inspectie Jeugdzorg hebben verzocht vooraf de nieuwe plannen voor een dergelijk aanbod van de Hoenderloogroep te beoordelen. Uiteindelijk heeft de Inspectie Jeugdzorg daaraan gehoor gegeven. Zij hebben inmiddels de plannen betreffende "Saffir" beoordeeld en aanbevelingen gedaan waar bij de uitwerking rekening wordt gehouden.

Den Haag, 23 februari 2010.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

M.H.J. van Wieringen-Wagenaar

J. Franssen